

5—1—1: „Een hver er pligtig at efterkomme hvis hand med Haand, Mund og Segl, lovet og indgaaet haver.“ Hvis de Herrer ville stemme mod Ændringsforslaget under Nr. 43, maa de belave dem paa, at de derved ogsaa stemme for en Forandring i Christian den 5tes Lov, for et Tillæg til 5—1—1, et Tillæg, der kommer til at lyde saaledes: undtagen hvor Medkontrahenten er en Prokurator — thi over for ham behøver man ikke at holde sit Ord. Det vil staa der direkte og udtrykkeligt, og paa anden Maade kan det ikke læses. Hvis de Herrer tro, at de derved ville beskytte nogen mod Prokuratorudsigelser, saa tage de storlig fejl. Der findes brødne Kar i alle Lande, der er daarlige Sagførere og daarlige Agrarer, det er der ingen Tvivl om. Der kan være dygtige Sagførere, som kunne være dyre, og dygtige Folk, der ere billige, men hvis nogen har Lyst til at tage mere for deres Arbejde, end Arbejdet er værd, og de have Lejlighed til at slutte en Salærkontrakt i Forvejen, maa man ikke tro, at man ved en Bestemmelse som den, som der her er Tale om at bekæmpe, vil kunne forhindre en Sagfører fra at slutte en Salærkontrakt. Han vil saa blot anskaffe sig et dertil egnet Bybud, og den Kontrakt, som ikke kan afsluttes med en Sagfører, maa slutes med et Bybud. Sagføreren vil saaledes være det eneste myndige Menneske her i Landet, som er uberettiget til at afslutte en Kontrakt om sine egne Rettigheder. Jeg ved ikke, om de Herrer ville være med dertil; jeg forstaaer ikke Deres Grund dertil. Det kan jo være meget kønt paa Teatret i et Lystspil at se Eksemplarer af Dommere, Sagførere, Præster og Redaktører i mere eller mindre latterlige Situationer. Naar disse Folk føres frem paa Scenen, vil Dommeren i Reglen lade sig bestikke med Penge eller Kvindegunst, og De ville se en Sagfører, der er en civiliseret Type af en Røver, der flaar Skindet af sine Medmennesker, medens Præsten vil blive fremstillet som en Hykler og Redaktøren som et danglevornt Individ. Det kan mere os alle sammen, vi have alle set disse fortræffelige Eksemplarer, som have moret os i den givne Situation, men derfra og til at ville stemple en hel Klasse saaledes, at Sagførerne ere en Stand af Røvere og Præsterne af Hyklere eller endnu langt mindre Redaktørerne en Stand af Pjalte, er der dog et langt Spring. Men endnu mindre bør selvfølgelig Loven paa en saadan Maade sætte sit Stempel paa en enkelt Stand, og allermindst bør Loven gøre det

i det Øjeblik, vi ville gennemføre Process-reformen, hvorved den allerstørste Del af Arbejdet for at hævde Folk deres Rettigheder over for Statsmagten bliver lagt i Advokaternes og Sagførernes Hænder, saa at dette Arbejdes heldige Vækst for den allerstørste Del kommer til at bero paa Sagførerstanden. Men naar det er saaledes, kunne vi ikke samtidig gøre dem til Mænd, over for hvem et givet Ord ikke holder. Hvad vil man sige, naar vi begynde paa denne Maade at reformere Christian den 5tes Lov, hvor der staaer: Enhver er pligtig til at holde, hvad han med Haand og Mund lovet haver; det er det samme, som giver sig Udtryk i det danske Ordsprog: „et Ord er et Ord, og en Mand er en Mand“. Man skal ikke begynde at reformere saaledes paa en Tid, da det ikke er ret længe siden, at man selv gik i større eller mindre Forargelse, fordi man syntes, at det givne Ord i offentlige Forhold ikke havde den rette forbindende Kraft. Hvis vi gøre saaledes og fritage enhver for at holde sit givne Ord, naar han har givet det til en Sagfører, vil det sige det samme som at tillade Folk at snyde denne Mand; det er Snyderi ikke at holde sit givne Ord. Bære vi os saaledes ad, maa vi ogsaa, hvis vi senere komme til at behandle Lovforslag, som vedrøre Bønder eller Redaktører, kunne komme ind paa en Diskussion om, hvorvidt man er pligtig at holde sit Ord over for en Bonde eller Redaktør, thi hvorfor skal man holde sit Ord mere over for den ene end over for den anden? Vi have nu levet nogle Hundrede Aar under Christian den 5tes gode Lov, og et Ord har været et Ord, en Mand en Mand, og jeg haaber, det maa vedblive at være saadan. Men, siger jeg: bør Loven ikke saaledes sætte en sort Kokarde paa en enkelt Stand, mener jeg ogsaa, at særlig dette Ting aldeles ikke har nogen grundet Ret til at sætte en sort Kokarde paa Sagførerstanden, thi ærede Medlemmer kunne se, at saa længe der har eksisteret et Folkeeting, har der ogsaa her i Tinget været Repræsentanter af Sagførerstanden, og der har ikke blandt alle de Jurister, der have haft Sæde i Tinget, været bedre Repræsentanter end disse til at tale Menigmands Sag i Kampen for Frihed og Retfærdighed. Jeg vil ikke udtale mig nærmere om denne Sag, men jeg vil blot sige, at jeg finder det aldeles ufornuddent at modarbejde Ændringsforslaget her under Nr. 43; det er ikke nogen ny Ret, der her kæmpes for, men blot den Ret, at Sagførerstanden ikke skal